

2024-07-18 Nr. NV-1920

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-24-959 TAIS- 24-11428(2)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3845“ PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2024-08-01	Vidaus reikalų ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje)

SPRENDŽIAMA PROBLEMA
<p>Seimo narys Viktoras Pranckietis įregistravo Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3845 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma nustatyti naują savarankiškąją savivaldybių funkciją „dalyvavimas svarstant naujų specialiosios paskirties pastatų (karinių vienetų pastatai, kalėjimai, pataisos darbų kolonijos, tardymo izoliatoriai, policijos, priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų pastatai, slėptuvės, pasienio kontrolės punktai ir kiti pastatai) įrengimo (statybos ar rekonstrukcijos būdu) savivaldybėje planus“.</p> <p>Aiškinamajame rašte pažymima, kad šiuo metu savivaldybių tarybų nariai apie specialios paskirties statinių atsiradimą savivaldybėje sužino tik iš žiniasklaidos ar pasipiktinusių gyventojų raštų, nes galiojantys teisės aktai nenumato savivaldybės tarybos ir gyventojų bendruomenės dalyvavimo svarstant naujų specialiosios paskirties pastatų įrengimo savivaldybės teritorijoje. Įstatymo pataisa siekiama įtvirtinti tarybos narių teisę susižinoti ir dalyvauti svarstant naujų specialiosios paskirties pastatų įrengimo savivaldybėje planus, vietos gyventojų informavimą.</p>

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
<p>Vykdant Seimo valdybos 2024 m. birželio 19 d. sprendimą Nr. SV-S-1449, kuriuo prašoma Vyriausybės pateikti Seimui išvadą dėl Įstatymo projekto, parengtas Vyriausybės nutarimo projektas.</p> <p>Nutarimo projektu siūloma pritarti Įstatymo projekto tikslui – užtikrinti savivaldybės tarybos bei vietos gyventojų teisę žinoti apie planuojamą specialiosios paskirties pastatų įrengimą savivaldybės teritorijoje, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl galimų statybos vietų ar pastatų įsigijimo, atsižvelgiant į planuojamos teritorijos gyventojų nuomonę, tačiau nepritarti siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių esminių priežasčių:</p> <p>1. Galiojančio teisinio reguliavimo nuostatos užtikrina savivaldybės administravimo subjektų ir vietos gyventojų teisę žinoti apie planuojamą specialiosios paskirties pastatų įrengimą savivaldybės teritorijoje, todėl nėra poreikio papildyti Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnį 24 punktu:</p> <p>Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 ir 20 punktuose nustatyta, kad teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas, taip pat specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimas įstatymų nustatyta tvarka yra savarankiškosios savivaldybių funkcijos. Šių funkcijų įgyvendinimas detalizuojamas Teritorijų planavimo įstatyme ir Statybos įstatyme.</p> <p>Teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 5 dalies 1 ir 3 punkte nustatyta, kad <u>savivaldybės institucijos įgyvendina valstybės politiką teritorijų planavimo srityje rengiant savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, pagal kompetenciją Teritorijų planavimo įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka informuoja visuomenę apie teritorijų planavimo procesą ir jo metu priimamus sprendimus, sudaro sąlygas visuomenei dalyvauti teritorijų planavimo procese.</u></p> <p>Statybos įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje <u>savivaldybės merui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui) nustatyta pareiga informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, taip pat apie visuomenės dalyvavimą svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus.</u> Visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių sąrašus (nurodant paskirtį), visuomenės informavimo apie numatomą statinių ir statinių dalių projektavimą ir visuomenės dalyvavimo svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus tvarką nustato Aplinkos ministras.</p>

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 patvirtintas statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, kurio 4 priede nustatytas visuomenei svarbių statinių (jų dalių) sąrašas pagal statinių naudojimo paskirtį atitinkančią STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ nustatytą klasifikaciją. I visuomenei svarbių statinių (jų dalių) sąrašą įtraukti ir specialiosios paskirties pastatai, kuriems privalomas visuomenės informavimas ir dalyvavimas svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus.

- 2. Įstatymo projekto nuostatos, kiek tai susiję su specialiosios paskirties pastatais, skirtais krašto apsaugos tikslams ir statomais teritorijose, skirtose krašto apsaugos tikslams, neatitiktų Teritorijų planavimo įstatyme ir Statybos įstatyme nustatyto karinei infrastruktūrai taikomo reguliavimo, numatančio specialias išimtis, ribojančias savivaldybių ir visuomenės dalyvavimą vystant (statant) karinę infrastruktūrą ir turėtų neigiamą poveikį ypatingą reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių karinės infrastruktūros projektų ir kitų karinės infrastruktūros projektų įgyvendinimui:**

Teritorijų planavimo įstatymo 1 straipsnio 1¹ dalyje nustatyta, kad šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 6 dalį, netaikomos teritorijoms, kurioms Žemės įstatymo nustatyta tvarka rengiami karinės infrastruktūros projektai karinei infrastruktūrai, nurodytai Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme nustatytame sąraše, pritaikyti ir (ar) sukurti. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos netaikomos karinei infrastruktūrai, reikalingai priimančiosios šalies paramai užtikrinti, nurodytai Vyriausybės patvirtintame sąraše. Toks reguliavimas sudaro sąlygas vystyti krašto apsaugai užtikrinti būtinas teritorijas su nurodyta karine infrastruktūra, nekoreguojant savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrųjų planų, kai tokių teritorijų vystymas nenumatytas savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens bendruosiuose planuose.

Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad krašto apsaugos tikslams skirtų teritorijų žemės valdytojai ir naudotojai vadovaujasi vietovės lygmens bendrojo plano sprendiniais, jeigu jis neparengtas – savivaldybės lygmens bendrojo plano sprendiniais, o neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose – ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, kiek jie neprieštarauja karinės infrastruktūros projektų sprendiniams. Neurbanizuotos ir neurbanizuojamos teritorijos, kurioms parengti specialiosios paskirties projektai, vystomos vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais, kiek jie neprieštarauja specialiosios paskirties projektų sprendiniams.

Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad detalieji planai yra privalomi valstybės ir savivaldybių institucijoms, visiems suplanuotoje teritorijoje veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje nurodytus atvejus.

Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad statyba krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esančiuose žemės sklypuose vykdoma pagal valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentus arba savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius, vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis. Tokiu reguliavimu, išskyrus karinę infrastruktūrą, reikalingą priimančiosios šalies paramai užtikrinti, nurodytą Vyriausybės patvirtintame sąraše, nustatyta, kad detalieji planai netaikomi krašto apsaugai, tačiau veikla (įskaitant ir statybą) šiose teritorijose turi neprieštarauti minėtiems teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

Statybos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, kai statinio projekto dokumentai įslaptinti Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatyta tvarka arba projektuojami statiniai ar statinių dalys krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose, informuoti visuomenę apie numatomą šių statinių ir statinių dalių projektavimą, taip pat apie visuomenės dalyvavimą svarstant tokių statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus neprivaloma.

Atkreiptinas dėmesys, kad dėl karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, siekiant tinkamai ir laiku pastatyti reikalingus objektus, sprendimai turi būti priimami skubos tvarka.

- 3. Įstatymo projekte siūloma nustatyti nauja savarankiškoji savivaldybių funkcija yra deklaratyvaus pobūdžio, nes faktiškai nėra aišku, koks savivaldybės administravimo subjektas, kokiais būdais ir kuriame etape turėtų užtikrinti jos įgyvendinimą. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektas neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinto teisėkūros aiškumo principo turinio.**

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas pastaboms ir pasiūlymams buvo pateiktas Teisingumo ministerijai, Aplinkos ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai. Projektas papildytas Krašto apsaugos ministerijos pateiktais argumentais dėl specialiosios paskirties pastatų, skirtų krašto apsaugos tikslams ir statomų krašto

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

apsaugos tikslams skirtose teritorijose, bei patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas dėl teisėkūros aiškumo. Lietuvos savivaldybių asociacija ir Aplinkos ministerija pastabų ar pasiūlymų neturėjo.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome Nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

Pasirenkama

- ☐ Esminės
- ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- ☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Indrė Sabienė

Viešojo valdymo grupė